

Тема:
**Оперативно-календарне
планування та
регулювання
виробництва**

У процесі оперативно-календарного планування виконують розрахунки та ставлять задачі цехам, виробничим дільницями і робочим місцям з випуску конкретних виробів, вузлів і заготовок; нормативи руху предметів праці у виробництві (нормативи запасів, розміри партій, періоди їхнього запуску-випуску і т. інше); календарні графіки, якими встановлюють послідовність та строки виготовлення продукції на кожній стадії виробництва.

Основними завданнями оперативно-календарного планування на підприємстві є:

- 1) забезпечення ритмічного виробництва відповідно до встановлених обсягів і номенклатури, а також своєчасного виготовлення та постачання продукції споживачам;
- 2) забезпечення рівномірності та комплектності завантаження устаткування, працівників і площ, що сприятиме кращому використанню виробничих активів;
- 3) забезпечення максимальної безперервності виробництва, тобто забезпечення найменшої тривалості виробничого циклу, що сприятиме зменшенню незавершеного виробництва та прискоренню оборотності обігових коштів;
- 4) створення умов для розвитку передових форм організації праці, а також для автоматизації об'ємних та календарних розрахунків на основі використання сучасної обчислювальної техніки.

За обсягом робіт, що виконують, відповідно до змісту, оперативно-календарне планування розподіляють на календарне планування та диспетчерське регулювання.

Календарне планування – це деталізація річної виробничої програми підприємства за строками запуску-випуску кожного виду продукції і за виконавцями – в основних виробничих підрозділах першого рівня (цехах), а всередині – на виробничих дільницях та робочих місцях.

Диспетчерське регулювання – це процес, який забезпечує оперативне регулювання процесу виробництва через систематичний облік та контроль за виконанням змінно-добових завдань, поточної підготовки виробництва, оперативного усунення недоліків і відхилень, що виникають.

Основними вихідними даними для оперативно-календарного планування є:

- план випуску продукції по кварталах і місяцях;
- технологічний маршрут та технологічний процес обробки деталей і складання виробів із нормами часу за операціями;
- режими роботи цехів, виробничих дільниць;
- план ремонту устаткування.

Сутність оперативного планування полягає в детальній розробці планів підприємств та їхніх підрозділів (цехів, бригад, ферм, навіть робочих місць) на короткі проміжки часу – окремий виробничий період, місяць, декаду, робочий тиждень, добу, зміну. При цьому опрацювання планів органічно поєднується з вирішенням питань організації їх виконання та поточного регулювання.

Робочі плани складають спочатку
для підрозділів згідно з
госпрозрахунковими планами і з
урахуванням фактичних умов, а
потім для господарства загалом.

У робочих планах на періоди окремих сільськогосподарських робіт передбачається:

- перелік і обсяги робіт у хронологічній послідовності та агротехнічні вимоги до їх виконання. Вихідними даними для робочих планів є технологічні карти. Але якщо останні складають для кожної культури окремо, то в робочому плані послідовність і обсяги робіт установлюють щодо всіх культур;
- кількість робочих днів, необхідних для виконання встановленого обсягу робіт в оптимальні агротехнічні строки;
- склад агрегатів, їх змінний, денний і сезонний виробіток;
- денна потреба в робочій силі, тракторах, машинах, комбайнах, транспортних та інших засобах.

Річний бізнес-план розвитку

сільськогосподарського підприємства – це науково обґрунтована програма його виробничо-фінансової діяльності на календарний рік. У ньому передбачено також комплекс організаційно-економічних, агрозооветеринарних, технічних і фінансових заходів, що забезпечує найбільш раціональний обсяг і структуру виробництва, рівень прибутку і рентабельності господарства, підвищення його конкурентоспроможності, а також сприяє розв'язанню соціальних питань.

Річний бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства складається із таких головних розділів:

1. Характеристика підприємства;
2. Ринкова діяльність;
3. План маркетингу;
4. Виробничий план діяльності підприємства;
5. Основні засоби виробництва;
6. Енергетика;
7. Праця;
8. Витрати за елементами;
9. Фінансовий план;
10. Інвестиційна діяльність;
11. Ризики підприємства та запобіжні заходи;
12. Гарантії партнерам та інвесторам;
13. Екологія та безпека виробництва;
14. Перелік додатків до бізнес-плану.